

Recreatie wil gastvrijheid sector uitstralen

Een gastvrij fonds in een groeiende sector, zo ziet pensioenfonds Recreatie zichzelf. De toekomst van het fonds staat dit jaar nadrukkelijk op de agenda. 'Vóór 1 juli nemen we een besluit over de richting.'

TEKST

OLAF BOSCHMAN

FOTOGRAFIE

SANDER NIEUWENHUIJS

'Franse bedrijven investeren hier fors in verblijfsrecreatie omdat ze Nederland zien als het nieuwe Frankrijk', zegt Eiko de Vries, onafhankelijk voorzitter van pensioenfonds Recreatie. 'Vanwege de klimaatverandering is hun verwachting dat meer Nederlanders in eigen land blijven in plaats van tweeduizend kilometer heen en weer te reizen voor hun vakantie. De sector verblijfsrecreatie gaat alleen maar groeien.'

Meerdere Franse bedrijven, waaronder Huttopia, kochten de afgelopen jaren Nederlandse campings en azen op verdere uitbreiding in Nederland. De Franse investeringen zijn illustratief voor de groei van de sector, net als het snelle herstel na het begin van de coronacrisis. Ook bij de zwembaden, waarvoor Recreatie de pensioenregeling uitvoert, rekent De Vries op groei, gezien het toenemende belang van sport. 'Die trend was er al; het virus waar we nu mee kampen heeft die trend alleen maar versterkt.' Uitgedrukt in deelnemers: het aantal actieven in de drukke maanden van het jaar groeide in enkele jaren met zo'n 15% naar 25.000.

Het gesprek met De Vries en medebestuurder Imke Hollander, voorzitter van de beleggingscommissie, vindt plaats in een vergaderzaal van Center Parcs in Zeewolde, een van de aangesloten bedrijven. 'We willen echt verbonden zijn met de bedrijfstak', aldus De Vries. 'Zeker grotere vergaderingen organiseren we hier in plaats van in een hotel, wat we vroeger wel deden. We hebben nog een andere locatie, in een zwembad. Daar zien we tijdens het vergaderen mensen zwemmen.'

RENTERISICO

In 2019 en 2020 behoorde Recreatie tot de fondsen met de hoogste rendementen. Mooi om daarmee in de belangstelling te staan, vinden de twee bestuurders, maar ze zijn de eersten om die rendementen te relativiseren. 'We hebben netjes gedaan wat we moesten doen', stelt Hollander. 'We zitten in de top drie, met andere groene fondsen als kappers, omdat we de rente hebben afgedekt', aldus De Vries. 'Als we dat niet hadden gedaan in het huidige rentegevoelige systeem, dan had

de dekkinggraad op 70% gestaan. Dan hadden we fors moeten korten. Het is feest als de rente omlaaggaat. Afgelopen zomer steeg die wat en je zult zien dat we over 2021 buiten de top drie vallen.' Juist in 2021 verbeterde de dekkinggraad, terwijl die in 2019 en 2020 daalde, ondanks de hoge rendementen.

De renteafdekking is bij een 30-jaars swaprente van 0,5% en lager 44%. Hollander: 'Dit is onze minimale renteafdekking. We hanteren een bandbreedte van 3% om niet bij elke rentebeweging onmiddellijk te hoeven handelen.' Recreatie dekt de rente af op marktwaarde en niet op ufr-rente. 'Dat heeft met name in 2019 meegeholpen. Ook de dynamische rentestafel heeft wat geholpen. Dat zijn geen grote verschillen. De lange duratie van ons fonds gaf de grootste oppepper.' Overigens heeft Recreatie het renterisico niet volledig dichtgezet. 'Dan kom je in de knel als de inflatie oploopt en je wilt ook wat diversificatie in risicobronnen', licht Hollander toe.

Strategische besluiten, zoals de verhouding tussen zakelijke en vastrentende beleggingen,

Eiko de Vries en Imke Hollander bij Center Parcs Zeewolde, een van de vergaderlocaties van het bestuur van pensioenfonds Recreatie.

bedrijven in de dagrecreatie die onder geen enkele verplichtstelling vallen.

PAYROLLERS

Daarnaast kunnen werkgevers hun payrollers onderbrengen bij het fonds. Zo verdwijnt het onderscheid in pensioen tussen mensen die via een payrollbedrijf op een park werken en zij die daar in dienst zijn. Zo'n zeshonderd payrollers bouwen op bij Recreatie: ongeveer 3% van de actieve deelnemers.

Het aantal actieven fluctueert nogal. In de zomermaanden waren dat er de afgelopen jaren vijftienduizend meer dan op 1 januari, het ijkmoment voor bijvoorbeeld de kosten per deelnemer die het fonds communiceert. Corona heeft geen invloed gehad op het aantal deelnemers: dat is exact gelijk gebleven, weet De Vries. Wel heeft corona ervoor gezorgd dat de gemiddelde leeftijd iets is opgelopen. 'Meer mensen werken door tot de AOW-leeftijd en veel flexibele contracten, voor doorgaans jongere medewerkers, zijn niet verlengd.'

Ook op de website wil Recreatie gastvrijheid uitstralen. De Vries: 'Optimisme is een van de communicatiewaarden. Je ziet veel vrolijke mensen op de site. Bij veel fondsen zie je de sector helemaal niet terug.' Volgens De Vries komt dit doordat de uitvoerder vaak volledig de communicatie regelt. 'Wij doen dat samen met TKP.'

EIGEN LAND

Recreatie geeft op de site een volledig overzicht van de organisatie, inclusief de namen van alle partijen waaraan het fonds werk uitbesteedt. Bij geen van de andere fondsen met TKP als uitvoerder is die informatie zo eenvoudig te vinden.

Een ander voorbeeld is het incassobeleid. 'Werkgevers die goed betalen krijgen bij een achterstand niet direct een incassobureau op hun dak. Die krijgen eerst een telefoontje. Het kan zijn dat de administrateur ziek is of net op vakantie.' Zover De Vries weet, is Recreatie het eerste fonds dat dit doet. 'TKP denkt erover na om dat bij meer fondsen te gaan doen.' →

hebben de grootste invloed op de rendementen, aldus Hollander. 'Vaak komen die besluiten voort uit de samenstelling van het deelnemersbestand. In ons geval is dat erg jong.' Eind 2021 bestond de beleggingsportefeuille voor 37% uit aandelen, voor 54% uit vastrentende waarden en voor 9% uit derivaten.

KASTEEL

Recreatie belegt met name in fondsen en dan vooral de esg-varianten. Hoewel De Vries verwacht dat pensioenfondsen zich in de toekomst met hun beleggingsovertuigingen meer van elkaar gaan onderscheiden, speelt dat juist bij Recreatie minder een rol. Een onderzoek vorig jaar wees uit dat de eigen deelnemers hier geen uitgesproken opvattingen over hebben. Hetzelfde onderzoek toonde aan dat deelnemers vinden dat duurzaam beleggen géén rendement mag kosten.

Waarin Recreatie zich wél wil onderscheiden is gastvrijheid. In 2017 besloot het fonds hierop in te zetten nadat werkgevers in ge-

sprekken aangaven dat het fonds zich 'niet zo gedraagt als de sector zelf'. De kritiek van de werkgevers: 'Jullie zijn veel te ambtelijk, te bureaucratisch, jullie communiceren slecht'. 'Wat is blijven hangen is een vergelijking met de oude Belastingdienst', zegt De Vries. 'Sindsdien positioneren we ons nadrukkelijk als gastvrij fonds.'

Een relatiemanager die werkgevers kunnen bellen met vragen over de verplichtstelling is een van de veranderingen die het fonds sindsdien heeft doorgevoerd om de dienstverlening en communicatie te verbeteren. Als een zwembad privatiseert, denkt een medewerker mee over soepele aansluiting bij Recreatie en kan het fonds het snel in orde maken als sociale partners afspreken dat bestaande werknemers blijven opbouwen bij ABP.

Voor bedrijven die vrijwillig willen aansluiten, heeft het fonds de drempel verlaagd. Van de vijftienhonderd werkgevers doen er vijftig vrijwillig mee, waaronder een beeldentuin, enkele sauna's en een kasteel: voornamelijk

BEHEERD VERMOGEN

€1,2MRD*

RENDEMENT (2020)

15,4%

DEELNEMERS

19.600

SLAPERS

71.800

GEPENSIONEERDEN

3200

ACTUELE DEKKINGSGRAAD

105,1%

PREMIE (2022)

21,8%

PENSIOENBEHEERKOSTEN
(PER DEELNEMER, 2020)

€143

KOSTEN VERMOGENSBEHEER
(INCL. TRANSACTIEKOSTEN, 2020)

0,25%

* Cijfers per eind 2021, tenzij anders vermeld

Met de betalingsdiscipline is het goed gesteld. Van de werkgevers betaalt 98% binnen de gestelde termijn. Aan het begin van de coronacrisis verleende Recreatie uitstel van betaling, maar de sector herstelde snel en er zijn geen noemenswaardige premieschulden meer. Er waren zelfs minder faillissementen dan in eerdere jaren. Veel mensen kozen vanwege het virus voor een vakantie in eigen land.

UITVOERDER

Het fonds hecht aan openheid, ook richting sociale partners. De sociale partners zijn nauw betrokken bij de toekomst van het fonds, waarover Recreatie zich momenteel beraadt. 'We moeten het samen doen', benadrukt De Vries. 'Ik zie het her en der wel eens uit de bocht vliegen als sociale partners buiten het bestuur om zelf iets menen te kunnen verzinnen en omgekeerd, als een fondsbestuur zonder sociale partners, verantwoordingsorgaan en raad van toezicht plannen maakt.'

Het fonds onderzoekt drie toekomstscenario's: zelfstandig doorgaan, zelfstandig doorgaan in nauwere samenwerking met andere fondsen en fuseren met of opgaan in een ander fonds. 'Vóór 1 juli 2022 nemen we een besluit over de richting', aldus De Vries.

De vraag welke uitvoerder het beste past bij een zelfstandige toekomst is onderdeel van de verkenning. Daar is het nu een goed moment voor, aldus Hollander. 'Er komt een nieuwe regeling en dan kan het zijn dat een andere uitvoerder beter past. Je moet dat in elk geval hebben onderzocht.' TKP weet hiervan; dat past bij de openheid die het fonds nastreeft. Met welke andere partijen Recreatie in gesprek is willen de bestuurders niet kwijt. 'Je moet niet té open zijn.'

VERTROUWEN

Een doel van de gesprekken is om uit te vinden hoe verschillende partijen aankijken tegen pensioenuitvoering na implementatie van de Wet toekomst pensioenen en hoe zij denken over de implementatie van een nieuwe regeling. Dat is onder meer nuttig voor een goed beeld van de kosten van implementatie en de knelpunten die uitvoerders daarbij verwachten.

Op persoonlijke titel wil De Vries nog kwijt dat er bij de implementatie volgens hem kansen blijven liggen in samenwerking, met name in de uitvoering. 'Volgens een inventarisatie van de Pensioenfederatie kost de implementatie €1 mrd, exclusief adviseurs. Het kan niet zo zijn dat pensioenfondsen leeglopen omdat commerciële uitvoerders denken dat ze goed kunnen verdienen aan de implementatie. Ik heb dit voorgehouden aan directies van verschillende uitvoerders. Ze hebben me nog niet goed kunnen uitleggen dat er geen commercieel belang schuilgaat achter hun aanpak. Ik denk dat er meer mogelijkheden zijn om samen te werken op non-profit basis, ook als de mededingsautoriteit meekijkt.'

Ook over de implementatie van het pensioenakkoord overlegt het fonds met de sociale partners. De Vries: 'We hebben al laten weten dat we te klein zijn om zowel de solidaire als de flexibele premieregeling uit te voeren. Dat brengt te veel kosten met zich mee.'

'Het is al lastig genoeg om een van beide regelingen goed geïmplementeerd te krijgen', vult Hollander aan. 'Het is onmogelijk om je tijd als bestuurder over twee regelingen te verdelen.'

Aanbieden van twee regelingen is mogelijk wel een optie als na samengaan of bij samenwerking 'sprake is van een substantieel groter fonds'.

Het bestuur heeft geen voorkeur voor een van de contracten. De Vries: 'Wij ondersteunen de sociale partners bij het maken van die keuze, bijvoorbeeld met een toelichting door de adviserend actuaire, maar de bal ligt bij hen. Zij zijn onze opdrachtgever. Wij hebben geen voorkeur, als ze maar een van de twee smaken kiezen.'

Pensioen blijft complexe materie in het nieuwe stelsel, ook bij één regeling. Of de herziening daarmee een verbetering is, vindt Hollander 'een goede vraag'. 'Je kunt je afvragen of het nodig is bij de huidige dekkinggraden. Ik heb geen idee wat de rente gaat doen, maar als die gelijkblijft of iets gaat stijgen, staan de fondsen bijna allemaal boven de 100% of 105%.' Hollander beseft dat er iets moest veranderen om het vertrouwen terug te winnen. 'Je kunt je afvragen of deze stap echt het vertrouwen terugbrengt.'